

ת"פ 32815/03/20 - מדינת ישראל נגד דויטי גוגילשוילי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 32815-03-20 מדינת ישראל נ' גוגילשוילי(עציר)

כבוד השופט אברהם בולוס	בפני
מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)	בעניין:
המאשימה	
נגד	
דויטי גוגילשוילי (עציר) ע"י ב"כ עוה"ד אולג פרגין (סניגוריה ציבורית)	
הנאשמים	

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון (שלא כלל הסכמה לגבי העונש) בעובדות כתב האישום המתוקן בשנית, הכולל 4 אישומים (להלן: **כתב האישום**).

באישום הראשון בעבירות של **תקיפה כדי לגנוב** לפי סעיף 381(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**) ועבירת **גניבה** לפי סעיף 383(א)(1) + 384 לחוק העונשין.

בכל אחד משני האישומים השני והשלישי, בעבירת **שוד בנסיבות מחמירות** לפי סעיף 402(ב) + 29 לחוק העונשין.

ובאישום הרביעי בעבירת **החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית** לפי סעיף 7(א) + (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973.

כתב האישום

2. עפ"י **האישום הראשון**, ביום 29.2.20 בבוקר יצאה קשישה ילידת 1949 (להלן: **המתלוננת**) מביתה ברח' גאולה 31 בחיפה, כשהיא אוחזת ביד אחת שקית אשפה (להלן: **השקית**) וביד השנייה תיק יד (להלן: **התיק**) ובו ארנק המכיל 16 ₪ וכרטיס 'רב קו'.

ביציאה משביל הכניסה לביתה, פנתה המתלוננת לצד ימין, ובעודה הולכת היא השליכה את השקית לפח אשפה. בשלב זה, בסמוך לרחוב גאולה 19, הגיח הנאשם מהצד, משך פעמיים את התיק ונטל אותו מידה של המתלוננת.

עמוד 1

בעודו אוחז את התיק בשתי ידיו, החל הנאשם לרוץ מהמקום והמתלוננת רצה אחריו כשהיא צועקת "גנב, גנב".

בהגיע הנאשם לבניין ברח' גאולה 19, הוא ירד במדרגות המובילות אל חצר, שם נטל את הארנק, השליך את התיק וברח.

במעשיו המתוארים לעיל, תקף הנאשם את המתלוננת כדי לגנוב דבר וכן גנב את ארנקה של המתלוננת.

3. בהתאם לאישום השני, קשיש יליד 1944 (להלן: המתלונן) הינו נהג מונית (להלן: המונית).

ביום 29/2/20 בצהריים, עמד הנאשם ביחד עם אדם אחר, שזהותו אינה ידועה למאשימה, ברחוב הרצל בחיפה, והשניים סימנו למונית לעצור.

המתלונן שנהג במונית עצר את המונית כך שהנאשם והאחר נכנסו אליה, כאשר הנאשם התיישב במושב ליד הנהג, האחר התיישב במושב שמאחורי הנהג, והם ביקשו מהמתלונן להסיעם לרחוב האר"י שבמעונות גאולה.

בהגיעם למעונות גאולה, ביקש הנאשם מהמתלונן לעצור לאחר הסיבוב, סמוך לחורשה, והמתלונן עצר את המונית כמבוקשו.

בשלב זה, האחר לפת את צווארו של המתלונן בתנועת חניקה באמצעות ידיו בחוזקה, הצמיד סכין לצווארו ודרש ממנו לתת לו כסף כשהוא מאיים עליו כי אם לא יעשה כן אזי יהרג אותו. המתלונן אשר חשש מפני הנאשם והאחר, הוציא מכיס החולצה 850 ₪ ומסר אותם לנאשם (להלן: הכסף).

בנוסף, נטל הנאשם את מכשיר הפלאפון של המתלונן, מסוג סמסונג גלקסי A10 (להלן: הפלאפון), שהיה מונח באותה העת במונית ליד תיבת ההילוכים, הוציא את מפתחות המונית (להלן: המפתחות) ממתג ההפעלה ואמר למתלונן, כי הוא ישאיר את המפתחות ליד משאית שחנתה בסמוך.

הנאשם והאחר יצאו מהמונית, כשברשות הנאשם הכסף, הפלאפון והמפתחות. בהגיעם למשאית הניחו את המפתחות על המדרכה ונכנסו לחורשה הסמוכה.

במעשיו המתוארים לעיל, גנב הנאשם דבר בצוואת עם אחר, כאשר בשעת מעשה הם איימו לבצע מעשה אלימות, כשהם מזוינים בנשק או במכשיר שיש בהם כדי לסכן או לפגוע, הכול כדי להשיג את הדבר הנגנב, למנוע התנגדות או להתגבר עליה.

4. בהתאם לאישום השלישי, קשיש יליד 1948 (להלן: המתלון) הינו נהג מונית.

ביום 1.3.20, בסמוך לשעה 16:15, עמד הנאשם ביחד עם אדם אחר, שזהותו אינה ידועה למאשימה, בתחנת אוטובוס ברחוב לאון בלום 54 בחיפה, והם סימנו למונית לעצור.

המתלון שנהג במונית עצר את המונית והנאשם והאחר נכנסו אליה, כאשר הנאשם התיישב במושב ליד הנהג והאחר התיישב במושב האחורי, והם ביקשו מהמתלון להסיעם לרחוב קניאל שבמעונות גאולה.

בהגיעם לרחוב קניאל ביקש הנאשם מהמתלון לעצור את המונית ליד מדרגות סמוכות והמתלון עשה כן. בשלב זה, הרים הנאשם את בלם היד של המונית, אחז את המתלון בגרון בחוזקה, כשבידו סכין יפנית אותה קירב אל המתלון ודרש ממנו באיומים ובצעקות שיתן לו כסף.

בשל חששו מהנאשם והאחר, הוציא המתלון את ארנקו מדלת הנהג ומסר אותו לנאשם, כשכל העת הוא צועק ומבקש מהנאשם שלא ידקור אותו. הנאשם נטל מהארנק 300 ₪ ושטר של 20 דולר ודרש בצעקות מהמתלון שייתן לו עוד כסף, תוך כדי שהאחר חונק את המתלון מאחור ומכה אותו בפיו.

בשלב זה פתח המתלון מגירה הממוקמת מתחת להגה במונית והוציא ממנה שטר של 200 ₪ אותם מסר לנאשם כדרישתו. הנאשם נטל את השטר, דרש וצעק "עוד", פתח את תא הכפפות וחיפש כסף נוסף, אולם לא מצא. בנוסף, נטל הנאשם את מכשיר הפלאפון של המתלון, מסוג שיומי, שהיה מונח באותה העת ליד תיבת ההילוכים במונית.

לאחר מכן, ניסה הנאשם להוציא את מפתחות המונית ממתג ההפעלה, אולם המתלון משך את המפתחות וצעק על הנאשם. הנאשם והאחר יצאו מהרכב, כשברשותו של הנאשם סך של 500 ₪, 20 דולר והפלאפון.

כתוצאה ממעשיהם של הנאשם והאחר נגרם למתלון דימום בפה ושתי שיניים תותבות יצאו ממקומן ונפלו מהפה של המתלון.

במעשיו המתוארים לעיל, גנב הנאשם דבר בצוואת עם אחר, כאשר בשעת מעשה הם היו מזוינים בנשק או במכשיר שיש בהם כדי לסכן או לפגוע, ובשעת השוד או בתכוף לפניו או לאחריו פצעו את המתלון, הכהו או השתמשו באלימות אחרת כלפי גופו, כדי להשיג את הדבר הגנוב, למנוע התנגדות או להתגבר עליה.

5. בהתאם לאישום הרביעי, ביום 2.3.20, בסמוך לשעה 12:00, נעצר הנאשם על ידי שוטרי תחנת חיפה בחניה של קופת חולים "מכבי", ברחוב הרצל בחיפה. באותה העת, החזיק הנאשם בארנקו שתי אריזות ובתוכן סך מסוכן מסוג הרואין במשקל 1.3691 גרם, וזאת שלא לשימוש העצמי וללא היתר או רישיון מאת מנהל.

תסקיר שירות המבחן

6. בתסקיר שהתקבל שירות המבחן סקר את מצבו האישי והמשפחתי של הנאשם, בן 47 נשוי ואב לשני ילדים בגירים. עלה לישראל מגיאורגיה לפני כעשור. בגיאורגיה השלים תואר במשפטים ועבד כיועץ משפטי בחברה ממשלתית עד לעלייתו לישראל. לדבריו בשל פערי שפה לא יכל לבצע את מבחן ההסמכה לקבלת רישיון עורך דין בישראל ועל כן השתלב בתחום הריצוף במשך 9 שנים, כאשר חלה ירידה בתפקודו התעסוקתי. סובל מהתמכרות לסמים מעל לשנה, לדבריו ההתמכרות החלה עוד בגיאורגיה שם עבר תהליך גמילה עצמאי אך חזר לצרוך סמים בארץ וביטא רצון לעבור הליך גמילה.

הנאשם ללא עבר פלילי; הסביר כי ביצע את העבירות לצורך מימון סמים נוספים והביע חרטה על מעשיו ואמפתיה לנפגעים; שירות המבחן סבר, כי קיים סיכון להישנות מעורבותו בעבירות על רקע התמכרותו לסמים, המצריך התערבות כוללת ואינטנסיבית במצבו על מנת לסייע בהפחתת הסיכון.

לסיכום, שירות המבחן התרשם כי על אף נכונותו המילולית של הנאשם בטיפול, לאור דפוסי התנהלותו, הנאשם יתקשה לעמוד בדרישות במסגרת של קהילה טיפולית. לאור זאת ונוכח רמת הסיכון הנשקפת ממנו, אין בידי שירות המבחן המלצה לחלופת ענישה בקהילה שתסייע בהפחתת הסיכון בעניינו.

יחד עם זאת, מאחר וקיימת חשיבות להשתלבותו במסגרת לטיפול בהתמכרויות, במידה ויוטל על הנאשם עונש מאסר בפועל, המליץ שירות המבחן לבדוק אפשרות לשלבו בהליך טיפולי אינטנסיבי בתחום ההתמכרויות בתוך כתלי בית הסוהר, אשר יכול להוות גורם מפחית סיכון.

הראיות לעונש

7. לדיון שהתקיים ביום 21.9.20 המאשימה העידה את המתלונן מן האישום השלישי, אשר סיפר כי בזמן עבודתו כנהג מונית הוא הותקף על ידי הנאשם והאדם הנוסף שהיה עמו; במהלך השוד הנאשם התכוון לדקור אותו עם סכין שלופה, ולאחר שהמתלונן נתן לו את הכסף הנאשם ניסה לגנוב גם את מפתחות המונית.

המתלונן תיאר את השלכות האירוע, את התחושות והחששות שהוא נושא עמו מאז אירוע השוד - המתלונן חושש להסיע במונית נוסע יחיד; מעדיף להסיע נשים זקנות מאשר בחורים צעירים; המתלונן אינו עובד בלילות בכלל וכן נפגע כלכלית עקב הכספים והטלפון הנייד שהנאשם שדד ממנו וכן ימי העבודה הרבים שהפסיד כתוצאה מהשוד.

טיעוני הצדדים ודברי הנאשם

8. **המאשימה** התייחסה לחומרת העבירות שביצע הנאשם - לעובדה שכתב האישום מגולל שלושה אירועים

שונים של גניבה תוך הפעלת אלימות (האישומים 1-3), שבוצעו כנגד שלושה מתלוננים שונים שכולם קשישים ובשלושה מועדים שונים. באישום הראשון הנאשם שודד קשישה שהולכת לתומה ברחוב ולא חס עליה; באישומים 2-3 הנאשם יחד עם אחר מבצע מעשים חמורים בשני נהגי מונית קשישים בתעוזה, תוך שימוש בסכין באמצע היום, כאשר הנאשם מסלים את מעשיו מאישום לאישום עד שבאישום השלישי הנאשם מקרב סכין יפנית אל המתלונן שצועק ומבקש מהנאשם שלא ידקור אותו, וכל זאת לשם בצע כסף.

המאשימה התייחסה לערך החברתי המוגן שנפגע; לעובדה כי לאירועים קדם תכנון כאשר הנאשם הגיע עם סכין ועם אדם נוסף; המאשימה טענה כי המתלוננים השונים חוו טראומה קשה והפנתה לעדות המתלונן השלישי.

לטענת המאשימה, למרות שמדובר בשלושה מעשים שהתרחשו בפרק זמן קצר ולכאורה ניתן לחשוב שיש קשר ביניהם, אלא שמדובר בקשר מלאכותי שכן עסקין בפועל בשלושה אירועים עצמאיים ונפרדים.

המאשימה סקרה את עמדת הפסיקה לפיה יש למגר תופעת עבירות השוד תוך הטלת ענישה מחמירה, ביחוד כאשר מעשי השוד מופנים כלפי אוכלוסיית הקשישים תוך ניצול חולשת המתלוננים. עוד הדגישה כי החומרה שבמעשי הנאשם מקבלת משנה תוקף שעה שחלק ממעשי השוד הופנו כנגד נהגי מוניות לאור הקלות הרבה בה ניתן לבצע את העבירות תוך הפגיעה בהם במסגרת עבודתם. בנסיבות אלו המאשימה סבורה, כי יש לקבוע בעניינו של הנאשם את מתחמי הענישה הבאים:

לגבי האירוע הראשון - מתחם הנע בין 18-40 חודשי מאסר בפועל;

לגבי האירוע השני והשלישי - מבוקש לקבוע מתחם עבור כל אירוע בנפרד, הנע בין 5-8 שנות מאסר בפועל;

לגבי האירוע הרביעי - מתחם הנע בין 6-18 חודשי מאסר בפועל.

המאשימה התייחסה לגילו הצעיר של הנאשם, היעדר עבר פלילי ומעצרו מיום 2.3.20 אולם טענה כי אין לייחס להם משקל מכריע לאור העובדה כי הנאשם ביצע מספר רב של עבירות בתקופה כה קצרה. באשר לטענה כי הנאשם התמכר לסמים עקב בעיה בריאותית נטען כי העניין לא נתמך במסמכים רפואיים.

על כן, לטענת המאשימה יש להטיל על הנאשם עונש ברף האמצעי של המתחמים שהוצגו ובמצטבר זה לזה; השתת עונשי מאסר על תנאי משמעותיים בגין כל עבירה וכן מתן פיצוי משמעותי למתלוננים.

9. לטענת **ב"כ הנאשם** בטיעונים ובדיון שהתקיים ביום 21.9.20, אישומים 1-2 בוצעו באותו יום ואילו האישום השלישי התרחש למחרת; באשר לאירוע הראשון נטען כי מדובר בתקיפה לשם גניבה אשר חומרתו פחותה מעבירת שוד, כשבאותו מקרה לא נגרם למתלוננת כל נזק גופני והנזק הכלכלי שנגרם איננו רב.

באשר לאישומים 2-3, נטען כי לא מדובר בעבירת שוד במדרג חומרה גבוה שכן למתלוננים לא נגרם נזק גופני, לא הייתה אלימות, לא נעשה שימוש בסכין אשר גרם לנזק גופני והנזק הרכושי שנגרם אינו רב; לטענת ב"כ הנאשם, המאשימה חרגה מעובדות כתב האישום שכן בניגוד לטענותיה, כתב האישום לא מייחס לנאשם תכנון מוקדם ולא מצוין בכתב האישום שהנאשם הצטייד בסכין יפנית כדי לבצע את השוד כאשר לגישתו, סכין יפנית יכולה להיות בכיסו של כל אדם ואין הדבר מעיד על כוונה לבצע עבירה. במקרה זה, כך נטען, עסקינן בעבירות שבוצעו באופן ספונטני ללא תכנון גם לא תחכום והפגיעה בערכים המוגנים הינו ברף הנמוך.

באשר לקביעת מתחם העונש ומספר האירועים, נטען כי לאור סמיכות הזמנים ודפוס הפעולה לאותו צורך עברייני, יש לקבוע שמדובר באירוע אחד. לעניין רף הענישה נטען תוך הפניה לפסיקה, כי מתחם העונש הראוי בגין מכלול העבירות מתחיל ב- 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 36 חודשי מאסר בפועל.

לטענת ב"כ הנאשם, הנאשם ללא עבר פלילי מעד מעידה קשה, בהתאם לתסקיר שהוגש אין לנאשם דפוסי התנהגות עברייניים וזאת חרף התמכרותו לסמים; הנאשם מביע חרטה על התנהגותו ומתבייש במעשיו; הנאשם עסק בעריכת דין בארץ מוצאו ועם עלייתו לישראל, עקב קשיי שפה לא הצליח לעבור את המבחנים בארץ ועבד בעבודות כפיים; התמכרותו לסמים נבעה מפציעתו במסגרת מלחמת אזרחים בגיאורגיה אשר הובילה לתלות במשככי כאבים ולאחר מכן בסמים.

נטען כי הנאשם נורמטיבי, זו הפעם הראשונה שבה הסתבך בפלילים; הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה עוד בחקירת המשטרה והביע חרטה; ועל כן מבוקש להורות על הטלת ענישה מקלה ברף התחתון של מתחם הענישה. באשר להטלת פיצוי כספי נטען כי הנאשם מבין ורוצה לפצות את המתלוננים אך יש להתחשב בכך שלנאשם אין מקורות פרנסה.

10. בדברי הנאשם בפניי הוא התנצל על מעשיו כלפי המתלוננים וכן התנצל בפני משפחתו, הביע רצון לשנות את דרכיו ולטפל בהתמכרותו ולא להיות מעורב במעשים פליליים.

מתחם העונש

11. המבחן המוביל או המרכזי לקביעתו של אירוע הוא "הקשר הדוק", כך שגם אם עסקינן במספר מעשים וריבוי עבירות וכל עוד ביניהם קיים קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל, פסקאות 5-6 לחוות דעתה של כבוד השופטת ברק-ארז (29.10.14) (להלן: **עניין ג'אבר**); ראו גם ע"פ 5643/14 **עיסא נ' מדינת ישראל**, פסקאות 11-12 (23.6.15)). בקביעה זו יש להידרש לנסיבות עובדתיות מיוחדות המהוות מבחני עזר לקביעת עוצמת הקשר, כמו, למשל "**האם ביצוען של העבירות מאופיין בתכנון; האם ניתן להצביע על שיטתיות בביצוע העבירות; האם העבירות התרחשו בסמיכות של זמן או מקום; האם ביצועה של עבירה אחת נועד לאפשר את ביצועה של העבירה האחרת או את ההימלטות לאחר ביצועה, וכיוצא באלו נסיבות עובדתיות. קיומה של נסיבה אחת או יותר מנסיבות אלו (ואין זו רשימה סגורה) עשוי להעיד על קשר הדוק בין העבירות השונות, המלמד כי באירוע אחד עסקינן. בבחינת**

עמוד 6

הנסיבות העובדתיות, מן ההכרח לבית המשפט להעמיד לנגד עיניו את השאלה האם השקפה על העבירות כעל כמה אירועים תהא מלאכותית, באופן שיגרע ממהות העניין בכללותו, או שלא ישקף את סיפור המעשה כהווייתו" ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' יוסף דלאל, פסקה 22 (3.9.15).

12. אלה הם המבחנים אותם יש ליישם בגמישות שכן: "התיבה 'אירוע אחד' רחבה דיה כדי לכלול גם פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן; כללו מעשים שונים; ביחס לקורבנות שונים; ובמקומות שונים. הכל - כל עוד הם מהווים מסכת עבריינית אחת", (בפסקה 2 לחו"ד השופט ע' פוגלמן בעניין ג'באר), כן נקבע כי "ראוי לאפשר פרשנות רחבה דיה להגדרת המונח 'אירוע אחד' אשר תשאיר מתחם להפעלת שיקול דעתו של בית המשפט, וזאת הן בשל שיקולי יעילות עבודתו של בית המשפט והן לשם הגשמת תכליתו של תיקון 113 לחוק... קביעת מתחמי עונש שלא לצורך עלולה במקרים מסויימים להביא להעלאת רף הענישה באופן שאינו ראוי, על-ידי פריטה לפרוטות של הרכיבים העונשיים בעניינו של הנאשם ויצירת תחושה לא נוחה של 'התחשבות' עמו, העצמה של חומרת מעשיו מעבר למתחייב וחריצת דינו בדרך מלאכותית" (ע"פ 5643/14 עיסא נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (23.6.2015)).

13. שעה שעסקינן במבחן רחב, מהשקולים של יעילות ההליך וכאשר ריבוי המתחמים לא משליך ולא משנה את התוצאה גם לא קביעתו של העונש ההולם (ע"פ 5668/13 מזרחי נ' מדינת ישראל, פסקה 2 לחו"ד השופט נאור (17.3.2016)) - המגמה בפסיקה מלמדת על יישום גמיש המאפשר כינוסם של עבירות ומעשים רבים אף אם נעשו כנגד מספר רב של קורבנות ובריוחוק זמן ומקום תחת קורת הגג של אירוע אחד, כל עוד ניתן להשקיף על ההתרחשויות כמסכת עבריינית אחת או כאלה שקיימת ביניהן זיקה עניינית (ע"פ 4527/14 שרונה שמעוני פרינץ נ' מדינת ישראל, פסקה 10 והאסמכתאות שם (23.03.16)).

14. לעניין האישומים 1-3 אני סבור כי המדובר באירוע אחד זאת לנוכח המניע המשותף שעמד ביסודם והוא השגתו של כסף קל למימון התמכרותו הנאשם לסמים, דפוס הפעולה הדומה, התכנון והשיטה בניצול חולשתם של הקורבנות וגם סמיכות הזמן והעובדה שהמעשים התרחשו במקום גיאוגרפי צר (שכונת הדר בחיפה). נראה כי המדובר במסכת עבריינית אחת אשר המעשים שבגדרה התרחשו בזה אחר זה, תוך שימוש באלימות ובחירה של קורבנות שיתקשו להגיב נוכח גילם המתקדם.

הדבר הינו נכון לעניין האישום הרביעי, שכן כפי שציינתי התמכרותו של הנאשם לסם היא שהביאה לביצוע אותם המעשים, וסביר להניח כי הסם שנמצא בכיסו נרכש מהשלל שהנאשם השיג מביצוען של עבירות השוד והגניבה.

15. עבירת השוד, כמו הגם התקיפה כדי לגנוב והגניבה, הן עבירות חמורות, שכורכות בתוכן איום על הסדר החברתי, כמו גם על הביטחון האישי של כל אחד מיחיד החברה (ע"פ 6339/12 פלוני נ' מדינת ישראל (21.4.2013)). עבירות אלו פוגעות בשלוותם של הקורבנות ומאיימות גם על הכלל ועל כל אדם, לא כן שכן הנתפס כחלש ובלתי מוגן, אשר הופך להיות יעד לפגיעה (ע"פ 49/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (26.02.2014)).

הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם הם הזכות לביטחון אישי; ההגנה על שלום הציבור ובפרט על תחושת הביטחון של הולכי רגל תמימים ונהגי מוניות העובדים לפרנסתם במונית בה מבוצעת עבירת השוד, ובנוסף גם הזכות להגנה על הקניין.

16. כפי שנקבע רבות בפסיקה, נהגי מוניות הפכו בשנים האחרונות ל"טרף קל" לביצוע עבירות השוד, כאשר כל רצונם של המבצעים הוא השגת כסף קל (ע"פ 1698/16 יוהנס דמלאו נ' מדינת ישראל (08.11.2016)). בית המשפט העליון נתן את דעתו לא אחת לחומרת עבירת השוד כלפי נהגי מוניות הנותנים שירות לציבור גם בשעות לילה מאוחרות כשהם פגיעים וחשופים לאלימות קשה. בהקשר זה נקבע, כי יש להיאבק בתופעת השוד של נהגי מוניות באמצעות החמרת הענישה (ע"פ 1885/07 נאיף נ' מדינת ישראל (1.7.2008)).

17. עבירות השוד מסיבות לנהגי המוניות פגיעה קשה מבחינה כלכלית ובעיקר פגיעה נפשית נוכח הפחד והאימה בעת ביצוע השוד, כאשר החוויה הטראומטית עלולה ללוות אותם תקופה ארוכה. בעניין זה נקבע, כי תחושת האימה וחוסר האונים שבהם שרוי קורבן עבירת השוד, מותירים בו לא אחת צלקות נפשיות חמורות ולתקופה ארוכה. העבירות אף פוגעות בכלל נהגי המוניות, ומערערות את ביטחונם העצמי (ע"פ 10828/04 אלטורי נ' מדינת ישראל, פסקה ו' (16.6.2005); ראו גם: ע"פ 3312/12 פלוני נ' מדינת ישראל (2.4.2013); ע"פ 4178/12 עוינה נ' מדינת ישראל (9.7.2013)).

18. באשר לעבירות התקיפה והגניבה שביצע הנאשם באישום הראשון, בתי המשפט מייחסים חומרה יתרה לביצוע עבירות המכוונות כנגד קשישים: **"שוד או גניבה מקשיש ומחסר ישע, נתפס כמעשה שיש בו כיעור מוסרי גדול יותר מעבירה 'רגילה' של שוד או גניבה, בהיותו הפרה של הציווי 'והדרת פני זקן' הנתפס כמעין חוק טבע בכל חברה אנושית. העבירה של שוד קשישים היא מעשה נקלה ובזוי במיוחד, גם בקוד העברייני, ולא בכדי היא נחשבת לעבירה הנמצאת בתחתית 'שרשרת המזון' של העבירות ושל העבריינים"** (ע"פ 1864/11 דוידוב נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (7.11.2012)).

בית המשפט העליון מדגיש את חשיבות ההרתעה והגמול ביחס לעבריינים הפושעים נגד קשישים ורואה בענישה המחמירה בנושאים אלו את תרומתו להגנה על קשישים כדי להבטיח כי קורבנות אלו לא יהפכו יעד קל למעשי בריונות (ע"פ 7961/07 מדינת ישראל נ' שכטר, פסקה 8 (19.3.2008); ע"פ 1044/13 ענאן זידאן נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (29.10.2013)).

19. לכל אלה יש להוסיף את עבירת החזקת הסם המסוכן שלא לצריכה עצמית, החותרת תחת הערכים המוגנים של בריאות ואף בטחון הציבור. לא אחת נאמר כי נוסף לפגיעה הישירה הרי סם מסוכן הוא מחולל פשיעה והראיה היא הסתבכותו של הנאשם בעבירות השוד והגניבה בתיק זה, דבר המחייב הטלת ענישה מרתיעה (ע"פ 966/94 אמזלג נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (12.12.1995); ראו גם ע"פ 9482/09 ביטון נ' מדינת ישראל, פסקה 24 (24.7.11)).

20. באשר לנסיבות ביצוע עבירות שבאישומים 1-3, יש לתת את הדעת לתכנון שקדם לביצוע. מתוך עובדות כתב האישום עולה כי לעבירות קדם תכנון, כאשר באישום הראשון עת הלכה המתלוננת ברחוב, הנאשם הפתיע אותה עת הגיח מהצד, משך פעמיים בתיקה ולאחר מכן נכנס לבנין סמוך נטל את הארנק, השליך את התיק וברח; באישומים 2-3 הנאשם, כשהוא מצויד בסכין ויחד עם שותף עצר מונית, הוביל את הנהגים למקום בו ביצע את השוד כשהוא מאיים באמצעות הסכין על המתלוננים. התכנון בא לידי ביטוי מובהק בבחירת הנאשם לקורבנות חלשים ופגיעים שיתקשו מפאת גילם להתנגד ולהיאבק בנאשם ושותפו.

ועוד, בכל עבירה של שוד כמו גם התקיפה כדי לגנוב, קיים פוטנציאל להסתבכות האירוע. באישום הראשון מדובר באישה בת 71, אשר בקלות יכל להיגרם לה נזק גופני כתוצאה מהמאבק עם הנאשם; כן באישום השני והשלישי, המתלוננים בני 76 ו- 72 בהתאמה, ועל כן הנזק שהיה צפוי להיגרם, לרבות פגיעה בנפש או בגוף, הינו רב. על אף העובדה שבפועל הנאשם לא גרם לפגיעה פיזית קשה למתלוננים ולא נעשה שימוש בסכין לפגיעת נהגי המונית, נגרמו למתלוננים פגיעות גופניות ובעיקר נפשויות נוכח האימה שאחזה בהם ובפרט נוכח השימוש בסכין אשר העצים את הפחד שנבע ממעשה השוד עצמו עד כדי אפשרות לגרימת נזק נפשי מתמשך. לכך יש להוסיף את הנזק הכלכלי שנגרם למתלוננים, את בצע הכסף שעמד ביסוד מעשי הנאשם והעיקר הוא בחירתו המוקפדת לקורבנות חלשים וחלקו המרכזי בביצוע חלק מהמעשים והבלעדי בביצוע המעשים האחרים.

הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות הנעוצות לטענתו בהתמכרותו לסמים עקב בעיה רפואית ממנה סובל, והצורך בהשגת כסף לרכישת סמים; ואולם העניין הרפואי לא גובה כראוי, והמניע של השגת כסף קל לשם מימון התמכרות הנאשם לסמים לא נראית בעיניי כנסיבה מקלה.

21. באשר למדיניות הענישה הנהוגה, אפנה למקרים דומים בהם הוטלו על נאשמים עונשים כמפורט להלן:

א. ע"פ 5603/17 **מיכולסקי נ' מדינת ישראל** (11.6.18) - נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בביצוע **עבירות שוד**, שימוש ברכב ללא רשות ונהיגה ללא רישיון נהיגה. במהלך נסיעת הנאשם ואחר במונית הורו לנהג לעצור את המונית, האחר אחז בצווארו של הנהג והנאשם איים עליו בסכין ודרש את כספו ורכושו. הנאשם והאחר נטלו את ארנקו של הנהג, את תכשיטיו וטלפון נייד. הנהג יצא מהמונית ובהמשך המונית נמצאה נטושה. הנאשם ללא עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש שנע בין 30-60 חודשי מאסר בפועל והטיל על הנאשם עונש של 30 חודשי מאסר בפועל. ערעור הנאשם על חומרת העונש נדחה בהסכמת הצדדים.

ב. ע"פ 1698/16 **דמלאו נ' מדינת ישראל** (8.11.16) - הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של **שוד בנסיבות מחמירות** והיזק בזדון. הנאשם תקף נהג מונית מתוך כוונה לשדוד את רכושו, חבט בראשו של הנהג באמצעות ידיו ואיים עליו. הנאשם עקר ממקומם את המונה והדיבורית שהיו במונית והשליכם בכוח לעבר המתלונן ושדד את כספו. למתלונן נגרם נזק פיזי של שפשוף ברגלו ונזק נפשי משמעותי. בית המשפט המחוזי מצא כי המתחם הינו בין 3 ל-5 שנות מאסר. לצורך קביעת העונש בתוך המתחם ניתנה התייחסות

לעברו הפלילי של הנאשם הכולל 8 הרשעות, לכך שהעבירה בוצעה בחלוף 8 ימים ממועד סיום מאסרו הקודם. הנאשם נדון לעונש של 48 חודשי מאסר בפועל והופעל עונש של מאסר על תנאי בן 3 חודשים במצטבר. בית המשפט העליון אישר את מתחם הענישה שנקבע על ידי בימ"ש המחוזי ודחה את הערעור על חומרת העונש.

ג. ע"פ 3312/12 פלוני נ' מדינת ישראל (02.04.2013) - הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בשלוש עבירות של שוד בנסיבות מחמירות ובשתי עבירות איומים. במסגרת האישום הראשון הנאשם יחד עם שניים נוספים שדדו ₪ 700 מנהג מונית לאחר שחנקו אותו ואיימו עליו; בהתאם לאישום השני המערער שדד עם אחר 130 ₪ וטלפון נייד מנהגת מונית תוך שהוצמד לצווארה סכין; ובהתאם לאישום השלישי הנאשם ושותף תקפו נהג מונית באמצעות כלי מתכת ושדדו 650 ₪ ו-250 דולר. המערער בן 21, מנהל אורח חיים עברייני וצורך אלכוהול וסמים באופן קבוע. ביהמ"ש המחוזי גזר על המערער עונש של 5 וחצי שנות מאסר בפועל, שנת מאסר ע"ת ופיצוי כולל לשלושת המתלוננים בסך של 37,000 ₪. ביהמ"ש העליון דחה את הערעור על חומרת העונש.

ד. ע"פ 2223/11 טברי נ' מדינת ישראל (25.4.12) - הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעבירת שוד מזוין, עבירת איומים ועבירת השמדת ראיה. הנאשם ואחר עלו על מונית. עם עצירת המונית, הנאשם הצמיד סכין לצווארו של נהג מונית ודרש ממנו את כספו. הנאשם היכה את הנהג בראשו והאחר יצא מהמונית, פתח את דלת הנהג ובעט בו. הנהג מסר לנאשם את כספו והנאשם נטל גם את הטלפון של הנהג. במהלך חקירתו, גרם הנאשם לנזק לראיה שהוצגה בפניו. הנאשם מכור לסמים ובעל עבר פלילי הכולל 18 הרשעות קודמות ונשא בעבר 10 מאסרים. בית המשפט המחוזי הטיל עליו עונש של 50 חודשי מאסר (וכן הפעיל מאסר על תנאי, סה"כ 56 חודשים), 2 עונשי מאסר ע"ת ותשלום פיצוי למתלונן. ביהמ"ש העליון דחה את הערעור על חומרת העונש וקבע כי אמנם עונש המאסר שהוטל איננו עונש קל אולם הוא מוצדק על רקע עברו הפלילי של המערער.

ה. ע"פ 4571/11 אדי אדלר נ' מדינת ישראל (06.02.2012), המערער הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בשתי עבירות שוד של נהגי מונית. בהתאם לאישום הראשון המערער תקף את הנהג, הלם בפניו באגרוף וגנב ממנו 150 ₪; באישום השני נסע המערער יחד עם נוסעת נוספת אשר הצמידה את חגורת הבטיחות לצוואר הנהג כשבאותו זמן המערער גנב 800 ₪ ונמלטו. המערער מכור לסמים ובעל הרשעות קודמות רבות. בגזר הדין, הושת על המערער עונש מאסר של 36 חודשים והופעל עונש מאסר שהיה תלוי ועומד נגדו, חלקו במצטבר וחלקו בחופף, כך שתקופת המאסר הכוללת תעמוד על 42 חודשים. כמו כן, הוטל על המערער עונש מאסר ע"ת, תשלום פיצוי בסך 4,000 ש"ח למתלונן הראשון ותשלום פיצוי בסך 2,000 ש"ח למתלונן השני. ביהמ"ש העליון דחה את הערעור על חומרת העונש.

ו. ת"פ (מחוזי מרכז) 49556-07-19 מדינת ישראל נ' אלגרושי (30.4.20) - הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירות שוד בנסיבות מחמירות ושיבוש מהלכי משפט. הנאשם ואחר איימו על נהג מונית, תקפו אותו ושדדו את כספו בסך 2,300 ₪ וגם מכשיר קשר. ביהמ"ש המחוזי קבע כי המתחם ההולם הינו בין 24

ל-54 חודשי מאסר, ובשל גילו של הנאשם (19 שנים) והיעדר עבר פלילי השית על הנאשם מאסר בפועל לנמשך 27 חודשים.

ז. בת"פ (מחוזי ב"ש) 42980-03-17 **מדינת ישראל נ' יוסף** (11.1.18), הורשע נאשם במסגרת הסדר טיעון **בעבירות שוד בנסיבות מחמירות**. הנאשם נכנס למונית, סיכם את מחיר הנסיעה עם המתלון, ואמר למתלון שחברו ישלם בעבור הנסיעה כשיגיעו. כשהגיעו הנאשם ביקש מהמתלון שיעצור כדי שחברו יוכל להצטרף. החבר - קטין, התיישב במושב האחורי של המונית, והנאשם הוציא חפץ הנחזה להיות סכין, הנהג עצר את המונית ונמלט ממנה, והנאשם והאחר גנבו מהמונית סך של 900 ₪. לחובת הנאשם עבר פלילי. בית המשפט קבע מתחם עונש הנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל והשית על הנאשם עונש של 24 חודשי מאסר בפועל (סה"כ 30 חודשים, כולל הפעלת תנאי) ופיצוי למתלון.

ח. ת"פ (שלום רמ') 57694-09-16 **משטרת ישראל נ' אהוודי** (28.2.17): בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לפי הודאתו, **בעבירות של תקיפה לשם גניבה וגניבה**. הנאשם חטף את תיקה של המתלוננת שהכיל 10,000 ₪. הנאשם הינו צעיר ללא עבר פלילי ובית המשפט אשר הסדר טיעון והטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 5 חודשים שיבוצע בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס בסכום של 4,000 ₪ ופיצויים בסכום של 10,000 ₪.

ט. ת"פ (שלום ב"ש) 63233-06-16 **מדינת ישראל נ' מקריס** (5.12.16) - הנאשם הורשע, לפי הודאתו, בעבירות של **תקיפה לשלם גניבה וגניבה**. הנאשם תקף את המתלון וגנב ממנו את הטלפון הנייד. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים, הפעיל מאסר על תנאי, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלון.

י. בת"פ (שלום נתניה) 24335-10-13 **מדינת ישראל נ' סולי אלגרינאי** (23.11.15) - הנאשם הורשע על פי הודאתו **בעבירות של תקיפה כדי לגנוב וגניבה**. הנאשם דחף את המתלוננת ותלש מצווארה שרשרת. לנאשם עבר פלילי כקטין שהתיישן, כן נוכח גילו הצעיר (21 שנים) נגזר עליו עונש של מאסר בפועל למשך 5 חודשים שירוצו בעבודות שירות ותשלום פיצוי למתלוננת.

22. לאחר שנתתי את דעתי לערכים המוגנים ולמידת הפגיעה בהם שהינה בינונית; לנסיבות ביצוע העבירות עליהן עמדתי לעיל; לעונש המרבי הקבוע בחוק בגין עבירת השוד בנסיבות מחמירות העומד על 20 שנות מאסר, למדיניות הענישה, ובאשר לעבירת הסם לכמות וסוג הסם שנמצא ברשות הנאשם - מכל אלה, אני מוצא כי מתחם העונש ההולם הוא בין 36 ל-72 חודשי מאסר בפועל.

23. אני ער לכך כי מסקנתי לפיה עסקינן באירוע אחד נראית גבולית. יחד עם זאת, אחזור ואדגיש כי גם לו נקבעו מתחמים שונים עדיין הייתי בוחר לקבוע עונש כולל בגין כל העבירות כפי העונש עליו אעמוד בהמשך הדברים. בהקשר זה אזכיר, כי באירועים שונים ביהמ"ש מוסמך להשית עונש כולל או עונשים נפרדים תוך קביעת מידת

החפיפה ביניהם, ובסופו של דבר החשוב הוא כי בגזירת העונש ביהמ"ש ישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין העונש (סעי' 40 יג(ג) לחוק העונשין).

גזירת העונש המתאים לנאשם

24. בקביעת העונש בגדרי המתחם שקלתי לקולא את העובדה שהנאשם ללא עבר פלילי, את הודאתו בתחילת ההליך, החרטה ולקיחת האחריות שהביע וגם את נסיבותיו האישיות.

25. מנגד, יש ליתן משקל להתרשמותו של שירות המבחן כי קיים סיכון להישנות מעורבותו של הנאשם בעבירות על רקע התמכרותו לסמים וסיכויי השיקום הנמוכים; ריבוי העבירות בהן הורשע ומספר הקורבנות של עבירות אלו.

26. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 45 חודשי מאסר בפועל שתחילתם מיום מעצרו.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא שלא יעבור כל עבירת רכוש או אלימות מסוג פשע לרבות עבירת שוד.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא שלא יעבור כל עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון או עבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית.

ד. פיצוי בסך 5,000 ₪ למתלוננת באישום הראשון, וסך 10,000 ₪ לכל אחד מנהגי המוניות המתלוננים באישומים 2 ו-3. הפיצוי יופקד בקופת ביהמ"ש עד ליום 1.1.22 ויועבר לנפגעי העבירה לפי פרטים שהמאשימה תמסור.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, ב' חשוון תשפ"א, 20 אוקטובר 2020, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד פמלה בנימין, הנאשם (באמצעות VC) והסנגור עו"ד אולג פרגין.